

Súd: Okresný súd Bratislava III
Spisová značka: 60Csp/52/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1317219140
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 09. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Nina Dubovská
ECLI: ECLI:SK:OSBA3:2020:1317219140.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava III v Bratislave, v konaní pred sudkyňou Mgr. Ninou Dubovskou, v spore žalobcu: R Collectors s.r.o., so sídlom Dvořákovo nábrežie 8A, 811 02 Bratislava, IČO: 50 094 297, proti žalovanému: L. W., narodený XX.XX.XXXX, trvale bytom K. X, J. Y., G. G., adresa pre doručovanie S. X R. X, XXXX W., G. G. bliko o zaplatenie 965,02 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 94,20 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,00 % ročne od 17.03.2015 do zaplatenia, všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a.

III. Súd žalovanému náhradu trov konania n e p r i z n á v a.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou doručenou súdu dňa 20.12.2017 domáhal voči žalovanému zaplatenia istiny vo výške 965,02 eur, úroku vo výške spolu 800,97 eur, úroku vo výške 24,50 % ročne zo sumy 965,02 eur od 01.11.2017 do zaplatenia, úroku z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 965,02 eur od 01.11.2017 do zaplatenia, poplatkov vo výške 7,94 eur, ako aj náhrady trov konania.

2. Žalobu odôvodnil tým, že dňa 10.12.2012 bola medzi právnym predchodcom žalobcu - Poštová banka, a.s. ako veriteľom a žalovaným ako dlžníkom uzavretá zmluva o úvere č. XXXXXXXXXXX, súčasťou ktorej sú Všeobecné obchodné podmienky a Obchodné podmienky pre úver. Na základe zmluvy bol žalovanému poskytnutý úver vo výške 2.000 eur, ktorý sa žalovaný zaviazal vrátiť v splátkach vo výške podľa zmluvy, s lehotou splatnosti splátok a skladby jednotlivých splátok úveru zrejmých z Predpisu splátok. V dobe od uzatvorenia zmluvy po vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru žalovaný splatil svoj záväzok len čiastočne, pričom jednotlivé platby a spôsob ich započítania sú uvedené v listine „Aktuálny stav úveru“ vyhotovenej ku dňu 31.10.2017. V zmysle Obchodných podmienok pre úver (ďalej len „OP“), ak sa klient (žalovaný) dostal do omeškania s platením splátok, právnemu predchodcovi žalobcovi vznikol nárok požadovať predčasne splatenie úveru, vrátane príslušenstva. Právny predchodca žalobcu si právo požadovať predčasné splatenie istiny úveru v súlade s OP uplatnil, a to na základe výzvy na úhradu dlžnej sumy adresovanej žalovanému, následkom čoho sa stal celý úver vrátane príslušenstva predčasne splatným. Žalovaný ani napriek zaslanej výzve zo strany právneho predchodca žalobcu nezaplatil dlžnú pohľadávku. Právnym titulom, na základe ktorého si žalobca uplatňuje voči žalovanému pohľadávku, je zmluva o úvere uzatvorená v súlade s ust. § 497 a nasl. Obchodného zákonníka. V súlade s OP vznikla žalovanému povinnosť zaplatiť za poskytnutý úver žalobcovi úroky. Úroková sadzba je v zmluve dojednaná vo výške 24,50 % ročne. V zmysle OP, v prípade, ak sa úver stane predčasne splatným, žalobca je ďalej oprávnený úročiť nesplatenú istinu úveru úrokom dojednaným v zmluve. Žalobca si v súdnom konaní uplatňuje voči žalovanému aj príslušné zákonné úroky z omeškania, pričom

dátum začiatku úročenia od 01.11.2017 je dátum nasledujúci po dni vystavenia listiny Aktuálny stav úveru zo dňa 31.10.2017, a teda začiatok úročenia je stanovený na deň nasledujúci po dni vystavenia špecifikácie pohľadávky vrátane vyčíslených úrokov (zmluvných aj sankčných). V zmysle OP vznikla žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi aj príslušenstvo pohľadávky, a to vrátane poplatkov spojených s upomienkami voči žalovanému v zmysle Sadzobníka.

3. Žalobca k žalobe doložil Aktuálny stav úveru ku dňu 31.10.2017, Obchodné podmienky pre úver dostupná pôžička, Sadzobník poplatkov, Všeobecné obchodné podmienky, Výzvu na úhradu dlžnej sumy zo dňa 16.03.2015 spolu s kópiou doručanky, Výzvu na úhradu dlžnej sumy zo dňa 26.02.2015 spolu s kópiou doručanky, Zmluvu o úvere-dostupná pôžička zo dňa 10.12.2012.

4. Súd vo veci vyzval žalovaného uznesením č.k. 60Csp/52/2017-53 zo dňa 16.04.2018 podľa ust. 167 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), aby sa v lehote 10 dní od doručenia uznesenia k žalobe písomne vyjadril, uviedol vo vyjadrení rozhodujúce skutočnosti na svoju obranu, pripojil listiny, na ktoré sa odvoláva a označil dôkazy na preukázanie svojich tvrdení; ak uplatnený nárok v celom rozsahu neuznáva. Žalovanému bolo uznesenie, žaloba s prílohami a poučenie o procesných právach a povinnostiach doručené dňa 18.07.2018.

5. Žalovaný v podaní doručenom súdu dňa 23.07.2018 uviedol, že rešpektuje skutočnosti uvedené v rozhodnutí a na základe jeho finančnej situácie si dovoľuje navrhnúť splátkový kalendár 40 eur mesačne; zároveň žalovaný oznámil súdu adresu pre doručovanie tak, ako je uvedená v záhlaví.

6. Postupom podľa ust. § 167 ods. 3 CSP doručoval súd žalobcovi vyjadrenie žalovaného, tento sa k vyjadreniu nevyjadril.

7. Podľa ust. § 297 písm. b) CSP, súd na prejednanie sporu nariadi pojednávanie. Pojednávanie nie je potrebné nariadiť, ak ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1 000 eur.

8. Podľa ust. § 219 ods. 3 CSP, vo veciach, v ktorých súd rozhoduje rozsudkom bez nariadenia pojednávania, oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke príslušného súdu v lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením. Ak o to strana požiada, súd jej oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku aj elektronickými prostriedkami.

9. Vzhľadom k tomu, že v tomto prípade bolo predmetom sporu zaplatenie sumy 965,02 eur s príslušenstvom, išlo o otázku jednoduchého právneho posúdenia a skutkové tvrdenia strán neboli sporné, súd na prejednanie sporu v súlade s ust. § 297 písm. b) CSP nenariadil pojednávanie a v zmysle ust. § 219 ods. 3 CSP rozsudok verejne vyhlásil dňa 30.09.2020 o 8.45 hod. Miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli súdu a webovej stránke súdu 31.08.2020. Strany sa na verejné vyhlásenie rozsudku nedostavili.

10. Podľa ust. § 151 ods. 1 CSP, skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela, sa považujú za nesporné.

11. Ustanovením § 185 CSP bol zavedený princíp formálnej pravdy, ktorou sa rozumie to, že súd pri rozhodovaní vychádza výlučne z dôkazov, ktoré mu navrhli strany sporu. Proces dokazovania je teda v novej právnej úprave vybudovaný výlučne na princípe prejednacím, princípe kontradiktórnosti konania, ako aj koncentračnej zásade. Súd má obmedzenú dôkaznú iniciatívu a táto sa v novej právnej úprave presúva na procesné strany. Na základe uvedeného preto hodnotenie dôkazov zo strany súdu má oporu vo vykonanom dokazovaní a musí byť v súlade so zásadami formálnej logiky. Preto súd pri posudzovaní skutkových tvrdení strán postupuje v súlade s ustanoveniami o prostriedkoch procesnej obrany a útoku s poukazom na § 181 ods. 4 CSP a v tejto súvislosti sa dôsledne uplatňuje princíp zodpovednosti strany sporu za vlastnú procesnú aktivitu alebo pasivitu a za riadne plnenie si svojich povinností v súvislosti s vedením súdneho konania, ako je zrejmé z ust. § 150 ods. 1 CSP podľa ktorého platí, že strany majú povinnosť pravdivo a úplne uvádzať podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia týkajúce sa sporu a rovnako s poukazom na ust. § 151 a § 153 CSP. V kontradiktórnom procese majú byť nositeľmi procesnej aktivity sporové strany.

12. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so spisovým materiálom: Aktuálny stav úveru ku dňu 31.10.2017, Obchodné podmienky pre úver dostupná pôžička, Sadzobník poplatkov, Výzva na úhradu dlžnej sumy zo dňa 26.02.2015 spolu s kópiou doručenky, Výzva na úhradu dlžnej sumy zo dňa 16.03.2015 spolu s kópiou doručenky, Zmluva o úvere-dostupná pôžička zo dňa 10.12.2012, Všeobecné obchodné podmienky, a zistil nasledovný skutkový stav rozhodný pre posúdenie veci.

13. Pôvodný žalobca, Poštová banka, a.s. ako banka a žalovaný ako klient uzavreli dňa 10.12.2012 zmluvu o úvere, na základe ktorej bol žalovanému poskytnutý úver vo výške 2.000 eur, so základným súborom poistenia, ktorý sa žalovaný zaviazal splácať v 36 mesačných splátkach po 82,29 eur, počnúc dátumom prvej splátky dňa 10.01.2013, pri výške úrokovej sadzby 24,50 % ročne, RPMN banky 28,87 % a priemernej RPMN na trhu 20,90 %. Dátum konečnej splatnosti bol stanovený na deň 10.12.2015.

14. V zmysle čl. 2 bod 2 zmluvy, právne vzťahy neupravené ZoÚ sa riadia Všeobecnými obchodnými podmienkami, Obchodnými podmienkami pre úver - dostupná pôžička, dostupná pôžička - šikovná rezerva, Sadzobníkom poplatkov, Oboznámením o RPMN, Oznamením o úrokových sadzbách a informáciami o poistení podľa zákona č. 186/2009 Z. z.. Klient sa pred uzatvorením ZoÚ oboznámil s podmienkami úveru uvedenými vo Formulári pre štandardné informácie o spotrebiteľskom úvere dostupná pôžička (Formulár), ktorý je k dispozícii na obchodnom mieste Banky. Ak klient požiadal v ZoÚ o zriadenie osobného účtu s balíkom služieb, ktorý zahŕňa aj vydanie a vedenie debetnej platobnej karty, tieto vzťahy sa riadia Obchodnými podmienkami pre osobný účet a Obchodnými podmienkami pre debetnú platobnú kartu. V danom prípade bol Klient zároveň oboznámený pred uzatvorením Zmluvy o osobnom účte s podmienkami úveru uvedenými vo Formulári pre štandardné informácie o povolenom prečerpaní a súhlasí, že podpis na tejto ZoÚ je jeho podpisovým vzorom k zriadenému osobnému účtu. Klient svojim podpisom potvrdzuje, že bol s príslušnými dokumentmi oboznámený a súhlasí s nimi.

15. Podľa čl. 1 Obchodných podmienok pre úver - dostupná pôžička, šikovná rezerva (OP) ako neoddeliteľnú súčasť Zmluvy o úvere (ZoÚ), vrátane návrhu na uzavretie ZoÚ. ZoÚ uzatvárajú medzi sebou Banka a fyzická osoba s trvalým pobytom na území SR, ktorej spôsobilosť na právne úkony nebola obmedzená (Klient), ktorý Návrhom, za ktorý sa považuje vyplnený a Klientom podpísaný formulár žiadosti o ZoÚ, žiada Banku o poskytnutie peňažných prostriedkov formou úveru v maximálnej výške uvedenej v Návrhu. Vzťahy neupravené ZoÚ, OP a Všeobecnými obchodnými podmienkami (VOP) sa riadia ust. Zák. č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka v platnom znení (ObZ), zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení (ZoSÚ) a ďalšími súvisiacimi právnymi predpismi. Návrh Klienta môže obsahovať aj návrh na uzavretie iného zmluvného typu, než je ZoÚ; v takom prípade sa právne vzťahy vzniknuté zo ZoÚ a iného zmluvného typu budú posudzovať oddelene, pokiaľ nie je ustanovené inak.

16. Podľa bodu 6.2. zmluvy, ak Klient: je v omeškaní s platením čo i len jednej Splátky v plnej, resp. čiastočnej výške alebo poskytol Banke nepravdivé údaje (napr. v predložených dokladoch, Formulári ZoÚ), alebo na majetok Klienta bol vyhlásený konkurz, alebo exekúcia, alebo Klient zomrel je Banka oprávnený požadovať predčasné splatenie celej istiny úveru vrátane príslušenstva.

17. Podľa bodu 6.3. zmluvy, v prípade ak je klient v omeškaní so splácaním splátok, banka je oprávnená úročiť nezaplatené dlžné splátky úveru zmluvnou úrokovou sadzbou a sadzbou úroku z omeškania vo výške stanovenej v oznámení o úrokových sadzbách, a to až do času úplného splatenia omeškaných splátok.

18. Podľa bodu 6.4. zmluvy, v prípade, ak sa úver stane predčasne splatným v zmysle bodu 6.2 OP Banka je oprávnená úročiť nesplatenú istinu úveru zmluvnou Úrokovou sadzbou a sadzbou úroku z omeškania vo výške stanovenej v oznámení a to od dátumu predčasnej splatnosti až do úplného splatenia zmluvného záväzku Klienta voči Banke.

19. Listom - upozornenie na splatenie dlžnej časti úveru zo dňa 26.02.2015 právny predchodca žalobcu oznámil žalovanému, že podstatne porušil ustanovenia zmluvy a OP a napriek upomienke neuhradil dlžnú sumu, vyzval ho na úhradu dlžnej sumy s upozornením, že ak nedôjde k úhrade záväzku bude banka oprávnená vyhlásiť úver za predčasne splatný. Žalovaný doručovanú výzvu neprevzal v odbernej lehote.

20. Listom - výzvou na úhradu dlžnej sumy zo dňa 16.03.2015 právny predchodca žalobcu oznámil žalovanému, že z dôvodu podstatného porušenia ustanovení zmluvy a OP, ktoré tvoria neoddeliteľnú súčasť zmluvy sa stáva úverová pohľadávka k 16.03.2015 predčasne splatnou. Súčasťou uvedeného oznámenia bola aj výzva na úhradu dlžnej sumy úveru vo výške 1.023,88 eur v lehote 10 kalendárnych dní od doručenia výzvy. Žalovaný doručovanú výzvu neprevzal v odbernej lehote.

21. Z listiny „Aktuálny stav úveru ku dňu 31.10.2017“ je zrejmé, že žalovaný bol v omeškaní so splácaním splátok úveru po dobu 1086 dní s tým, že z časti „Zaplatené splátky“ a z vyjadrenia žalobcu a nerozporovaných tvrdení žalovaným je zrejmé, že celkovo na predmetný úver vo výške 2.000 eur uhradil žalovaný sumu 1.905,80 eur (splátky od 07.01.2013 do 31.12.2014, 20 splátok po 82,29 eur, a splátky vo výške 170 eur a 90 eur).

22. V zmysle Sadzobníka poplatkov platného od 16.04.2012 poplatok za 1. upomienku predstavuje sumu 9,96 eur, poplatok za 2. upomienku sumu 24,90 eur, poplatok za výzvu na splatenie úveru sumu 3,32 eur.

23. Zmluvou o postúpení pohľadávky zo dňa 06.08.2018 došlo k postúpeniu pohľadávky uplatnenej v konaní proti žalovanému - Poštová banka, a.s. na R Collectors s.r.o. ako postupníka. Uznesením č.k. 60Csp/52/2017-104 súd pripustil jeho vstup postupníka do konania na miesto pôvodného žalobcu.

24. Podľa ust. § 261 ods. 6 písm. d) zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka (ďalej len „Obchodný zákonník“), touto časťou zákona sa spravujú bez ohľadu na povahu účastníkov záväzkové vzťahy:(d) zo zmluvy o predaji podniku alebo jeho častí (§ 476), zmluvy o úvere (§ 497), zmluvy o kontrolnej činnosti (§ 591), zasielateľskej zmluvy (§ 601), zmluvy o prevádzke dopravného prostriedku (§ 638), zmluvy o tichom spoločenstve (§ 673), zmluvy o otvorení akreditívu (§ 682), zmluvy o inkase (§ 692), zmluvy o bankovom uložení vecí (§ 700), zmluvy o bežnom účte (§ 708) a zmluvy o vkladovom účte (§ 716).

25. Podľa ust. § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

26. Podľa ust. § 504 Obchodného zákonníka, dlžník je povinný vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky v dojednanej lehote, inak do jedného mesiaca odo dňa, keď ho o ich vrátenie veriteľ požiadal.

27. Podľa ust. § 499 Obchodného zákonníka, za dojednanie záväzku veriteľa poskytnúť na požiadanie peňažné prostriedky možno dojednať odplatu, ak poskytovanie úveru je predmetom podnikania veriteľa.

28. Podľa ust. § 502 ods.1 veta prvá Obchodného zákonníka, od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona.

29. Podľa ust. § 503 ods. 1 veta prvá Obchodného zákonníka, záväzok platiť úroky je splatný spolu so záväzkom vrátiť použité peňažné prostriedky.

30. Podľa ust. § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka, dlžník je oprávnený vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky pred dobou určenou v zmluve. Úroky je povinný zaplatiť len za dobu od poskytnutia do vrátenia peňažných prostriedkov.

31. Podľa ust. § 52 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb., Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy (ďalej len „Občiansky zákonník“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

32. Podľa ust. § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

33. Podľa ust. § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka v platnom znení, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

34. Podľa ust. § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

35. Podľa ust. § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

36. Podľa ust. § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

37. Podľa ust. § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka, za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

38. Podľa ust. § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka, ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

39. Podľa ust. § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

40. Podľa ust. § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

41. Podľa ust. § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka, v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

42. Podľa ust. § 559 ods. 1 Občianskeho zákonníka, splnením dlh zanikne.

43. Podľa ust. § 559 ods. 2 Občianskeho zákonníka, dlh musí byť splnený riadne a včas.

44. Podľa ust. § 566 ods. 2 Občianskeho zákonníka, pri čiastočnom plnení peňažného dlhu sa plnenie dlžníka započítava najprv na istinu a potom na úroky, ak dlžník neurčí inak.

45. Podľa ust. § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

46. Napriek tomu, že úverová zmluva je absolútnym obchodno-závazkovým vzťahom v zmysle Obchodného zákonníka (ust. § 261 ods. 6 písm. d) a § 497 a nasl. Obchodného zákonníka), má charakter spotrebiteľskej zmluvy, nakoľko podľa ust. § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. V danom prípade sa jedná o právny vzťah zmluvných strán na základe spotrebiteľskej zmluvy, pri uzatváraní ktorej bol žalovaný v postavení spotrebiteľa, keďže z činnosti súdu je známe, že právny predchodca žalobcu mal a má v predmete svojej činnosti aj poskytovanie úverov. Je zrejmé, že v danom prípade sa jedná o právny predchodca žalobcu vopred pripravenú formulárovú (typovú) úverovú zmluvu, ktorej obsah žalovaný nemal možnosť reálne ovplyvniť. Zmluva o spotrebiteľskom úvere je zmluvným typom s osobitnou právnou úpravou v zákone o spotrebiteľských úveroch, ktorý je k ustanoveniam Občianskeho zákonníka, s podrobnou úpravou spotrebiteľských zmlúv od 01.04.2004, predpisom lex specialis. Ani

tento osobitný predpis neustanovuje spotrebiteľský úver ako jeden zmluvný typ, ale charakterizuje ho ako je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

47. Na prejednávajúcu právnu vec tak súd aplikoval ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a je tiež potrebné aplikovať zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa účinný v čase uzavretia zmluvy a vychádzať pritom z jeho ustanovenia § 3 ods. 3, v zmysle ktorého každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách podľa § 52 až § 54 Občianskeho zákonníka. Aplikácia uvedených ustanovení je daná i napriek tomu, že znenie ust. § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka bolo doplnené o poslednú vetu v znení: „Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva“ s účinnosťou od 01.04.2015. Súd má za to, že tým, že by na daný právny vzťah bol použitý režim Obchodného zákonníka, došlo by k znevýhodneniu postavenia žalovaného ako spotrebiteľa v danom právnom vzťahu. Uvedené potvrdzuje aj rozhodovacia prax súdov v SR, a teda aj do 01.04.2015 v prípade zmluvy o spotrebiteľskom úvere bola daná dôvodnosť aplikácie a použitia ust. Občianskeho zákonníka pred ust. Obchodného zákonníka výhodnosťou ustanovení Občianskeho zákonníka v prospech spotrebiteľa a ani do uvedeného dňa nebola v prípade spotrebiteľských úverových zmlúv vylúčená aplikácia Občianskeho zákonníka. Obdobný právny názor bol vyslovený v rozsudku Krajského súdu v Prešove sp. zn. 15Co/61/2015 zo dňa 27.05.2015, sp. zn. 23Co/49/2015 zo dňa 21.03.2016, Krajského súdu v Žiline sp. zn. 8Co/141/2015 zo dňa 28.08.2015, Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 15Co/313/2014 zo dňa 23.09.2015. Navyše súd poukazuje na to, že aplikácia znenia ust. § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka po novele účinnej od 01.04.2015 nie je vylúčená ani na právne vzťahy, ktoré boli založené jej pred účinnosťou. Ako vyplýva z rozsudku Najvyššieho súdu SR z 21. apríla 2015, sp. zn. 3 MCdo 14/2014: „Ustanovenie § 52 ods. 2 tretej vety Občianskeho zákonníka, podľa ktorého na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva, sa vzťahuje aj na právne vzťahy založené pred jeho účinnosťou“.

48. Z vykonaného dokazovania súd považoval za nesporné, že právny predchodca žalobcu a žalovaný uzavreli dňa 10.12.2012 úverovú zmluvu, predmetom ktorej bolo poskytnutie finančných prostriedkov vo výške 2.000 eur, ktoré bol žalovaný povinný splátiť v pravidelných 36 splátkach vo výške 82,29 eur mesačne. Zo strany právneho predchodcu žalobcu došlo k zosplateniu celého dlhu ku dňu 16.03.2015. Žalovaný uhradil celkovo splátkami úveru sumu 1.905,80 eur k 31.12.2014.

49. K nároku žalobcu na zaplatenie istiny vo výške 965,02 eur súd uvádza, že je nepochybné, že žalobca poskytol žalovanému úver v sume 2.000 eur a žalovaný uhradil celkovo sumu 1.905,80 eur, pričom súd žalovanou vykonané úhrady započítal na úhradu istiny v zmysle citovaného ust. § 566 ods. 2 Občianskeho zákonníka, a preto žalovaného zaviazal na zaplatenie istiny v sume 94,20 eur. Vo zvyšku istiny v tejto časti žalobu zamietol.

50. Vo vzťahu k nároku žalobcu na zaplatenie úroku z úveru vyčísleného ku dňu 31.10.2017 (zahŕňajúce tak úroky do vyhlásenia predčasnej splatnosti dňa 16.03.2015 ako aj úroky z úveru po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru) a úroku vo výške 24,50 % ročne zo sumy 965,02 eur od 01.11.2017 do zaplatenia, sa súd zaoberal výškou dohodnutého úroku z úveru, ktorý bol v úverovej zmluve dojednaný vo výške 24,50 % ročne.

51. Zo zisteného skutkového stavu veci a právneho posúdenia Zmluvy vyvodil súd ten právny záver, že úroková sadzba v zmluve je dohodnutá v rozpore s dobrými mravmi, keď zo zmluvy vyplýva, že ročná úroková sadzba bola v danom prípade dohodnutá vo výške 24,50 % ročne. Úroky za poskytovanie peňažných prostriedkov podliehajú súdnej kontrole s prihliadnutím na princíp dobrých mravov v zmysle ust. § 39 Občianskeho zákonníka. Doterajšia judikatúra súdov v SR nespochybnila, že neprímerané úroky sú v rozpore s pravidlami správania sa, ktoré sú v spoločnosti v prevažnej miere uznávané a predstavujú základný hodnotový poriadok. Cena plnenia tak teda nie je vyňatá zo súdnej kontroly, pokiaľ ide o rozsah jej primeranosti, a ani kontroly podľa generálnej klauzuly kontroly neprijateľných podmienok (ust. § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Dohoda o výške úrokov v úverovej zmluve musí byť v súlade s ust. § 39 Občianskeho zákonníka, a teda sa nesmie priečiť dobrým mravom, inak je právny úkon absolútne neplatný. O takýto stav pôjde vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovaných peňažnými ústavami v čase uzavretia zmluvy (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 1MCdo 1/2009 zo dňa

31.7.2009). Neprimeranou, a teda odporujúcou dobrým mravom, je taká výška úrokov, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednaní obvyklú, ktorá je určená, najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám uplatňovaných bankami pri poskytovaní pôžičiek. Pri nebankových subjektoch, ktoré sú taktiež súčasťou finančného trhu, a ktorým subjektom bol aj právny predchodca žalobcu, sa vzhľadom na vyššiu mieru rizika vo všeobecnosti dajú akceptovať vyššie úroky, nie však viac ako o 100 % oproti priemeru bánk. Výška zmluvných úrokov, pokiaľ tieto prevýšia priemer úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere o viac ako 100 %, je neprijateľná a v rozpore s dobrými mravmi. V tejto súvislosti súd poukazuje aj na nález ÚS SR, sp. zn. PL.ÚS 10/95 zo dňa 28.02.1995, v ktorom Ústavný súd SR vyslovil názor, že aj keď sú úroky z pôžičky predmetom zmluvnej voľnosti medzi účastníkmi, neznamená to, že možno dohodnúť úroky v akejkolvek výške. Dohoda o úrokoch musí byť vždy v súlade s ust. § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom.

52. Z priemerných úrokových mier pri poskytovaných spotrebiteľských úveroch bankami v decembri 2012 uvedenom na www.nbs.sk súd zistil priemernú úrokovú sadzbu pri spotrebiteľských úveroch poskytnutých na dobu od 1 do 5 rokov pri nových obchodoch vo výške 10,58 %. Pokiaľ si teda žalobca uplatňuje úroky 24,50 % ročne, čo viac ako 2-násobok priemerných úrokových sadzieb z úverov, tieto považuje súd za neprimerane vysoké, keďže prevyšujú úroky uplatňované bankami pri obdobnom druhu produktu. Takéto dojednanie o úrokoch odporuje dobrým mravom a je v rozpore s ust. § 39 Občianskeho zákonníka, a preto ide o absolútne neplatné zmluvné dojednanie. Pokiaľ sú úroky neplatné nemožno ich ďalej moderovať.

53. V tejto súvislosti súd poukazuje na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3Co/114/2014, ktorý v odôvodnení svojho rozsudku uviedol: „Výška zmluvných úrokov, pokiaľ tieto úroky prevýšia priemer úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere o viac ako 100 % je neprijateľná a odporuje dobrým mravom. Prevýšenie úrokov o 100 % oproti priemeru úrokov za úvery poskytované bankami je netolerovateľné za žiadnych okolností a preto správne postupoval súd prvého stupňa, ak nepriznal žalobcovi žiadané úroky predstavujúce viac ako 100 % oproti priemeru úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere (v tom čase 12,67 % ročne). V tejto súvislosti odvolací súd zároveň zdôrazňuje, že pokiaľ sú úroky neplatné v celom rozsahu, nemožno ich ďalej ani moderovať, a preto súd prvého stupňa nesprávne postupoval, ak považoval dohodu o výške úrokov nad 12,67 % ročne za absolútne neplatnú. Správne mal ustáliť, že úroky sú neplatné v celom rozsahu. Táto okolnosť totiž spôsobuje značnú nerovnováhu v postavení účastníkov v neprospech spotrebiteľa v zmysle § 53 ods. 1, 5 Občianskeho zákonníka a za týchto okolností je potrebné hodnotiť dohodu o výške úrokov ako absolútne neplatnú.“

54. Úrok z úveru je jedným z pojmových znakov, ktoré zmluvu o úvere definujú a je jej podstatnou náležitosťou. Ak žalobca ako dodávateľ predformuluje v spotrebiteľskej zmluve podmienky, ktoré sú v rozpore s ust. § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, tak koná v rozpore so zákonom a takéto ustanovenia o výške úroku nemôže byť výškou úroku, ktorá môže byť súdom akceptovateľná a v nadväznosti na to aj výška RPMN, tieto sú neplatné v zmysle ust. § 39 Občianskeho zákonníka v spojení s ust. § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka. Keďže túto časť zmluvy od jej zvyšnej časti zmluvy z uvedených dôvodov nie je možné oddeliť, je neplatná celá zmluva pre jej rozpor so zákonom v zmysle citovaných ustanovení, čo má za následok vznik bezdôvodného obohatenia s vzájomnou reštitučnou povinnosťou strán, bez akýchkoľvek poplatkov, či zmluvných pokút, pre ich rozpor s ust. Občianskeho zákonníka.

55. Súd z tohto dôvodu nepriznal žalobcovi právo na zaplatenie vyčíslených úrokov spolu vo výške 800,97 eur (úroky vo výške 50,92 eur a vo výške 750,05 eur uplatnené v žalobe) a úrokov vo výške 24,50 % ročne zo sumy 965,02 eur od 01.11.2017 do zaplatenia.

56. Naviac vo vzťahu k poplatkom žalobca neuniesol v tomto smere dôkazné bremeno, keď nešpecifikoval aké poplatky si od žalovaného uplatňuje a akým spôsobom dospel k výpočtu dlžnej sumy. Súd má zároveň za to, že žalovaný ako spotrebiteľ si poplatky (vrátane poplatkov za zabezpečenie poistenia a poplatku za zaslanie upomienok) osobitne nedojednal vzhľadom na ich splnenie s ostatnými štandardnými podmienkami zmluvy o úvere. K nároku žalobcu na zaplatenie poplatkov vo výške 7,94 eur, pričom ide o poplatky za upomienky a výzvy, súd žalobcovi nárok na zaplatenie týchto poplatkov nepriznal aj preto, že má za to, že takéto náklady nemožno ohodnotiť paušálnou náhradou, keďže tento nárok predstavuje samostatný hmotnoprávny nárok žalobcu podľa ust. § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka definovaný ako príslušenstvo pohľadávky, ktorý z hľadiska jeho dôvodnosti a výšky treba preukázať, pričom sa veľký dôraz kladie aj na účelnosť týchto nákladov. To znamená, že ide o náhradu

účelne vynaložených nákladov žalobcu vzniknutých v súvislosti s uplatnením pohľadávky a nie o ich paušálnu náhradu. Zmluvné podmienky oprávňujúce žalobcu požadovať od žalovaného v pozícii spotrebiteľa zaplatiť rôzne poplatky, sú neprijateľnými, keď poplatku nezodpovedá žiadne skutočné reálne protiplnenie dodávateľa (tzv. teória skutočného plnenia) a takýto poplatok slúži len dodávateľovi (výhradne jeho záujmom a účtovným účelom) (viď napr. rozhodnutie Krajského súdu Banská Bystrica, sp. zn. 13Co/188/2017). Čo sa týka konkrétne poplatku za upomienku, na tento niet zákonného nároku a nemôže veriteľovi patriť za stavu, ak tento uplatňuje paušálnu náhradu ujmy za omeškanie. Predmetný poplatok tak predstavuje iba ďalšiu sankciu v prípade omeškania spotrebiteľa s úhradami dlhu, nie iba skutočnú náhradu nákladov dodávateľa. Uplatňovanie uvedeného poplatku je možné zároveň považovať za priečiace sa dobrým mravom v zmysle ust. § 3 a § 39 Občianskeho zákonníka. Tento názor vyslovil vo svojom rozsudku Krajský súd Trnava zo dňa 13.08.2014, sp. zn. 10Co/27/2013, 10Co/325/2014.

57. Aj na základe vyššie uvedeného považoval súd nárok žalobcu na zaplatenie poplatkov vo výške 7,94 eur za nedôvodný a žalobu v tejto časti zamietol.

58. Žalobca si tiež uplatnil nárok na vyčíslený úrok z omeškania v rámci sumy 1.635,84 eur, ako úrok z omeškania do 31.10.2017. Žalobcovi však nie je možné priznať nárok na vyčíslený úrok z omeškania, nakoľko ten bol vyčíslený aj zo súm, na ktoré žalobcovi nevznikol nárok (úroky, poplatky). Vzhľadom na uvedené súd žalobu v tejto časti zamietol.

59. Podľa ust. § 517 ods. 1, veta prvá Občianskeho zákonníka, dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

60. Podľa ust. § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

61. Podľa ust. § 3 ods. 1 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov, výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

62. Keďže sa žalovaný s plnením svojho dlhu dostal do omeškania, súd priznal žalobcovi nárok na úrok z omeškania z reálne dlžnej sumy odo dňa nasledujúceho po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru, a to vo výške 5,00 % ročne, keďže ku dňu 17.03.2015 základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky bola vo výške 0,00 %, teda žalobca má nárok uplatniť si úrok z omeškania vo výške 5,00 % ročne, a nie ako požadoval v žalobe úrok z omeškania vo výške 5,05 % ročne. Vzhľadom na to súd priznal žalobcovi právo na úroky z omeškania z dlžnej sumy vo výške 5,00 % od 17.03.2015, a to až do reálneho zaplatenia dlžnej sumy žalovaným žalobcovi, keďže omeškanie s plnením peňažného dlhu doposiaľ trvá (výrok č. I rozsudku). Vo zvyšku nárok žalobcu na úroky z omeškania súd zamietol (výrok č. II rozsudku).

63. Vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti, súd žalobe ako dôvodnej vyhovel len v časti nároku na vrátenie istiny v sume 94,20 eur a úrokov z omeškania z dlžnej sumy 135,87 eur vo výške 5,00 % od 17.03.2015 do zaplatenia (výrok č. I rozsudku) a v ostatnej časti žalobu ako nedôvodnú zamietol (výrok č. II rozsudku).

64. Podľa ust. § 251 CSP, trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

65. Podľa ust. § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

66. Podľa ust. § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

67. Podľa ust. § 255 ods. 2 CSP, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

68. Podľa ust. § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

69. Žalobca sa podanou žalobou domáhal zaplatenia istiny vo výške 965,02 eur, súd mu týmto rozsudkom priznal sumu istiny vo výške 94,20 eur. V prípade posudzovania úspechu žalobcu len podľa výšky priznanej časti uplatnenej istiny v tomto konaní, mal žalobca úspech v konaní vo výške 9,76 % a žalovaný vo výške 90,24 % a pomerom úspechu a neúspechu bol v konaní úspešný žalovaný, s čistým úspechom žalovaného vo výške 80,48 %, v dôsledku čoho by mu v súlade s ust. § 255 ods. 1 CSP patrilo nárok na náhradu trov konania v tejto výške. Žalovanému však v konaní žiadne trovy nevznikli a zo spisu nevyplývajú, súd preto žalovanému náhradu trov konania nepriznal a rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku č. III.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku môže podať odvolanie strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané, v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne, na Okresný súd Bratislava III, v dvoch vyhotoveniach.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP - ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, spisová značka konania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe /§ 125 ods. 1 CSP/.

Odvolanie urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na odvolanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie odvolania nevyzýva /§ 125 ods. 2 CSP/.

Odvolanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu, a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil /§ 125 ods. 3 CSP/.

Oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov, ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie.